

---

# Interessegruppe for miljøgifter og folkehelse

---

FRA FAGMILJØENE

ANNE-LISE BJØRKE-MONSEN

[almo@helse-bergen.no](mailto:almo@helse-bergen.no)

Anne-Lise Bjørke-Monsen er ph.d., spesialist i barnesykdommer og i medisinsk biokjemi og er overlege ved Innlandet sykehus, Helse Førde og Haukeland universitetssykehus.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

MARIA AVERINA

Maria Averina er ph.d., spesialist i medisinsk biokjemi og avdelingsoverlege ved Avdeling for laboratoriemedisin, Universitetssykehuset Nord-Norge, Tromsø og førsteamanuensis ved Institutt for klinisk medisin, UiT Norges arktiske universitet.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

INGRID HOKSTAD

Ingrid Hokstad er lege i spesialisering i medisinsk biokjemi ved Innlandet sykehus.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

MERETE EGGESBØ

Merete Eggesbø er ph.d., lege og seniorforsker ved Folkehelseinstituttet og professor ved Senter for overvekt, NTNU.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir følgende interessekonflikter: Hun har mottatt støtte fra Danmarks frie forskningsfond, foredragshonorar fra Eco og Gold, og hun har vært medlem av styret i The International Society for Childrens Health and the Environment (ISCHE).

SANDRA HUBER

Sandra Huber er ph.d. og spesialrådgiver ved Avdeling for laboratoriemedisin, Universitetssykehuset Nord-Norge, Tromsø. Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir følgende interessekonflikter: Hun har mottatt prosjektmidler fra Forskningsrådet og EU-Horizon Europe og reisestøtte til konferanse fra Norsk fond for klinisk kjemi. Hun er medlem av External Advisory Committee i AMAP Ring Test for Persistent Organic Pollutants in Human Serum.

BJØRN J. BOLANN

Bjørn J. Bolann er spesialist i medisinsk biokjemi og professor emeritus i medisinsk biokjemi ved Universitetet i Bergen. Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

JAN BROX

Jan Brox er spesialist i medisinsk biokjemi, professor emeritus og overlege ved Avdeling for laboratoriemedisin, Universitetssykehuset Nord-Norge, Tromsø. Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

---

## **Miljøgifter er en trussel for helsen. Derfor er det viktig at leger og andre faggrupper har interesse for og kompetanse om helseeffekter av miljøgifter og at de engasjerer seg i problemstillinger knyttet til miljøgifter i samfunnet.**

Miljøgifter – giftstoffer som sirkulerer i miljøet – er en global helseutfordring og utgjør en trussel mot både dyr og mennesker. Selv om dette er noe vi alle eksponeres for og stoffene har kjente negative helseeffekter, har norske leger og andre helsearbeidere i liten grad engasjert seg i temaet. Oppslag i media om miljøgifter blir sjelden fulgt opp, og vi tør påstå at allmennheten er generelt lite informert om hvordan stoffene påvirker oss (1–3).

Norsk forening for medisinsk biokjemi og Norsk selskap for medisinsk biokjemi har derfor opprettet interessegruppen Miljøgifter og folkehelse, som skal bidra med opplysningsvirksomhet og rådgivning overfor befolkningen, myndigheter og politikere om helseeffekter av miljøgifter.

Interessegruppen skal være et tverrfaglig forum hvor leger, forskere og allmenheten for øvrig kan henvende seg med spørsmål om miljøgifter. Vi oppfordrer fagpersoner som er opptatt av miljøgifters betydning for helse, til å melde seg inn. Det er opprettet en nettside ([www.miljøgifterogfolkehelse.no](http://www.miljøgifterogfolkehelse.no)) der gruppen vil presentere aktuelle nyheter og relevant litteratur, svare på spørsmål fra media og publikum samt rekruttere medlemmer.

Formålet med interessegruppen er å bidra til å øke befolkningens kunnskap om og forståelse for hva miljøgifter betyr for folkehelsen og miljøet og å stimulere til egeninnsats for å redusere eksponering for miljøgifter. Gruppen arbeider for å avdekke eksponeringskilder i mat, vann og i miljøet for øvrig og ønsker å stimulere til uavhengig forskning om miljøgifter og folkehelse. Tiltaksplaneringen vår omfatter egne studier og formidling av egen og andres forskning i media.

Målet vårt er å påvirke myndighetene til å redusere utslipp av miljøgifter og avdekke økonomiske bindinger mellom næringsinteresser, forskere og beslutningstakere som kan påvirke miljøpolitiske beslutninger. Det er nødvendig å sammenligne miljøpolitikk og politiske avgjørelser i Norge med beslutninger i andre land, herunder reguleringer fra EU og EFSA (den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet).

På sikt håper vi å kunne bygge et nasjonalt og internasjonalt nettverk med andre leger og forskere og stimulere til faglige diskusjoner om effekter av miljøgifter og tiltak mot dem.

---

*Forfatterne representerer styret i interessegruppen Miljøgifter og folkehelse.*

---

## REFERENCES

1. Bolann BJ, Huber S, Ruzzin J et al. Er miljøgifter i norsk kosthold skadelig for barn? Tidsskr Nor Legeforen 2017; 137: 295–7. [PubMed][CrossRef]
2. Bolann BJ, Huber S, Averina M et al. Bør vi spise mer fisk – eller mindre? Tidsskr Nor Legeforen 2023; 143. doi: 10.4045/tidsskr.23.0235. [PubMed] [CrossRef]
3. Huitfeldt HS, Bolann BJ. Miljøgifter i norsk mat. Tidsskr Nor Legeforen 2021; 141. doi: 10.4045/tidsskr.21.0499. [PubMed][CrossRef]

---

Publisert: 13. mai 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.0225

Mottatt 21.4.2024, første revisjon innsendt 26.4.2024, godkjent 29.4.2024.

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 18. juni 2026.